

Tid Tisdagen den 7 juni 2022 kl. 17.00 – 17:20
Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset
Justering Måndagen den 20 juni, §§ 1-6, 8-23, 25-28, 32

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Tisdagen den 7 juni 2022, §§ 7, 24, 29, 30, 31,

Katarina Luhr

Emilia Bjuggren

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Katarina Luhr (MP) ordföranden

Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden

Torbjörn Erbe (M)

Fritz Lennaárd (M)

Jonas Nilsson (M)

Amelie Langby (M)

Patrik Silverudd (L)

Gunnar Caperius (C)

Jakob Sahlin (S)

Deniz Butros (V)

Rose-Marie Rooth (V)

Tapani Juntunen (SD)

Tjänstgörande ersättare:

Sinikka Suutari (S)

för Felix Antman Debels (S)

Ersättare:

Per Hagwall (M)

Torbjörn Ebérus (M)

Kjell-Åke Karlsson (M)

Maja Boström (C)

Ulrika Hoff (KD)

Frida Bengtsson (S)

Frida Nehrfor Hultén (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Anna Hadenius, Christina Berglind §§ 1-30, 32,

Anders Kandelin, Carl Lindbo §§ 1-30, 32, Gustaf Landahl, Anders Lundin

§§ 1-30, 32, Daniel Persson, Maria Pettersson §§ 1-30, 32, Maria

Svanholm, Kerstin Thörner, Emily Tjäder, Malin Tappelfur samt

borgarrådssekreteraren Cindy Falquet §§1-29, 32 och

personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-29, 32.

§ 1 Närvarorätt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att medge närvarorätt vid dagens sammanträde till Christina Berglind, Maria Pettersson, Anders Lundin, Carl Lindbo och Luis Lopez.

§ 2 Val av justerare och tid för justering

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utser vice ordföranden Emilia Bjuggren (S) att tillsammans med ordföranden Katarina Luhr (MP) justera dagens protokoll.

Justering sker måndagen 20 juni.

§ 3 Anmälan av föregående protokoll

Protokoll 4/2022 från miljö- och hälsoskyddsnämndens sammanträde den 17 maj 2022 anmäls.

§ 4 Anmälan av inkomna skrivelser till miljö- och hälsoskyddsnämnden

Inkomna skrivelser m.m. till miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt förteckning från den 25 maj 2022 respektive den 7 juni 2022 anmäls.

§ 5 Anmälan av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut fattade inom miljöförvaltningen från och med den 23 april 2022 till och med den 13 maj 2022.

Handlingar i ärendet

Lista över delegationsbeslut ur ECOS för delegationsperioden 2022-04-23 – 2022-05-13.

§ 6

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Inget protokoll finns att anmäla vid dagens sammanträde.

§ 7

Tertialrapport Tertial 1 2022 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Dnr 2022-9183

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 1 samt överlämnar den till kommunstyrelsen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande avseende Tertialrapport Tertial 1 2022 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tertialrapporten visar att miljöförvaltningen spelar en central roll i stadens klimat och miljöarbete. Vi gläds åt att förvaltningen har klarat pandemiomställningen och att hälsotillsynen över våra äldreboenden och socioekonomiskt svaga bostadsområden äntligen kan återupptas. Förvaltningen

fortsätter vara delaktig i en rad projekt som staden har beslutat om och arbetar på ett bra sätt med att utveckla digitaliseringsstöden.

Samtidigt kan vi konstatera att genomförandetakten för att nå stadens klimat- och miljömål är för låg. Vi har gång på gång markerat mot förseningar i stadens viktiga kost- och matavfallsarbete (det är först nu som arbetsgrupper tillsätts för att ta fram mått och mätmetoder för stadens matavfall och matsvinn), att utvecklingen mot en bättre avfallshantering och en klimatneutral byggsektor saknar en sammanhållen strategi och att elektrifieringen av både tunga som lätta transporter behöver snabbas på. Förvaltningen arbetar aktivt i de tilldelade projekten för att försöka täcka gapet med de förutsättningar som finns men det är tydligt att staden behöver ta ett helhetsgrepp för att nå konkreta resultat. Förvaltningen har också återkommit till behovet av mer resurser i genomförandeledet för att beslutade handlingsplaner och åtgärdsprogram ska kunna förverkligas fullt ut. Där har den grönbå majoriteten tyvärr misslyckats.

Det är tydligt att Stockholm kan bättre. Budskapet från Stockholm+50 är tydligt. Det räcker inte med små steg och fina ord i handlingsplaner. Alla – länder som städer – behöver nu gå från ord till handling. Nästa mandatperiod behöver staden ta rejäla kliv i miljö- och klimatarbetet. Vi vill se en klimatoffensiv där vi snabbare minskar stadens utsläpp så Stockholm blir klimatpositiv till år 2035 istället för som idag till 2040. För att lyckas med detta behövs en tydlig prioritering för stadens samlade klimatarbete bland alla nämnder och bolag.

Vi vill därför göra följande tillägg till miljöförvaltningens tertialrapport:

Stockholm klimatpositivt till år 2035

Revidera klimatbudgeten med nya förslag om ökad koldioxidlagring, minskade utsläpp från lastbilstrafiken, ökad energieffektivisering och tidigare nedläggning av Bromma flygplats. Stockholm kan inte tillåtas minska utsläppningstakten när vi tvärtom behöver öka den.

Ställ om till effektiva transporter

Stockholm har länge saknat en handlingsplan för hur vägtrafikens utsläpp ska kunna minska trots att vi redan vet vad som behöver göras. Vi behöver öka antalet laddpunkter i hela staden (inte bara i innerstan), effektivera de tunga

transporterna med nya fordon och samlastningscentraler och snabba på utvecklingen av kollektivtrafiken.

För en klimatneutral byggsektor

Ta fram en strategi för en klimatneutral byggsektor, bland annat utifrån lagda förslag om ökad återvinning och minskad klimatbelastning. Stockholm behöver växa på ett klimatsmart sätt. Det kräver att vi bygger målinriktat, för att både bygga bort bostadsbristen och minska sektorns klimatpåverkan. Att minska på byggtakten är inte detsamma som att bygga hållbart.

Ta kontroll över avfallet

Idag upplever många stockholmare att återvinningsstationer är nedskräpade, otrygga och otillgängliga. Även om återvinningsstationerna inte drivs av staden utan av företag inom återvinningsbranschen behöver staden ta ett ansvar för frågan eftersom den har stor påverkan på vår stadsmiljö. Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska samla branschen och andra relevanta aktörer för att förbättra situationen och tillgängligheten. Dessutom behöver staden öka samverkansinstanserna med berörda myndigheter för att komma till rätta med oseriösa aktörer som idag hanterar miljöfarligt avfall som riskera sprida gifter till vår miljö.

Förbättra inomhusmiljön i hela staden

Öka insatserna för att förbättra innemiljön i stadens skolor och förskolor och förstärk den riktade bostadstillsynen. Enligt förvaltningen har de konstaterat brister i samtliga flerbostadsbyggnader som de inspekterat sedan arbetet startade år 2016, främst gällande ventilation, fukt och mögel, skadedjur och låg temperatur. I Tertialrapporten kan vi också läsa att "Stockholms barn och elever som vistas i skolor och förskolor inte har en helt tillfredställande inomhusmiljö". Att komma till rätta med brister i bostäder, förskolor och skolor går före nya skattesänkningar.

Minska energikostnaderna med ökad energieffektivisering

Staden behöver öka takten med energieffektiviseringar, bland annat med hjälp av AI. Beräkningarna måste baseras på använd energi istället för köpt energi för att främja teknikneutralitet och täcka hela byggnadens energiprestanda (effektiv energitillförsel samt effektiv energianvändning och isolering). Till dess ska samma viktning som i Boverketes byggregler (BBR) tillämpas, och inte som idag att staden premierar elbaserad uppvärmning före fjärrvärme.

Minska klimatpåverkan från stadens matinköp

För att klara våra mål om minskad klimatpåverkan från livsmedelssektorn måste vi ta ansvar för hur vi gemensamt kan erbjuda klimatsmarta måltider i våra offentliga verksamheter. Majoritetens långsamma agerande med kostarbetet ledde till att en modell för att beräkna, följa upp och redovisa miljö- och klimatpåverkan från stadens måltider tog flera år att ta fram. Nu när modellen är klar behöver stadens strategier, riktlinjer och policys uppdateras med konkreta mål som följs upp via stadens ledningssystem ILS. Det är inte acceptabelt att upphandlingskrav gällande måltidstjänster i syfte att minska miljö- och klimatpåverkan inte redan finns på plats, två år efter att stadens koststrategi tagits fram.

Stärk stadens naturskötsel

Vi välkomnar förvaltningens arbete med de stadsdelsvisa åtgärdsplanerna för att stärka den biologiska mångfalden i staden. Biologisk mångfald är en av de grundläggande förutsättningarna för att våra ekosystem ska kunna leverera funktioner och nyttor som vi människor behöver och använder. Vi välkomnar miljöförvaltningens arbete, men vill lyfta fram att det i första hand är stadsdelsnämnderna som ansvarar för skötseln av naturmarken, inklusive naturreservaten, och att de behöver mer resurser för att kunna genomföra de nödvändiga förbättringar som krävs. Med ökade ambitioner kommer också ett ökat behov av driftmedel framför skattesänkningar.

Sanera stadens förorenade marker

Vi välkomnade att arbetet med vårt förslag om att ta fram en prioriteringslista för sanerade områden fortsätter. Men för att prioriteringslistan inte endast blir en önskelista som aldrig kan genomföras måste även en tidplan för sanering samt matchande finansiering tas fram. Vi vill också påtala att några av stadens giftigaste områden består av båtuppläggningsplaster där folk ofta vistas, både barn och vuxna. Stadens arbete för att minska användningen av giftiga båtbottnfärger är alltså avgörande för vår miljö. Under förra mandatperioden inleddes ett viktigt arbete med tillsyn av båtklubbar med inriktning på minskad användning av skadliga båtbottnfärger. Majoriteten har dock tagit bort finansieringen för detta arbete. Det är viktigt att arbetet fortsätter och att nämnden är pådrivande för att fasa ut skadliga båtbottnfärger, något som också måste ske på nationell nivå och i samverkan med branschen.

Öka återvinning och minska plastavfallet

Det är positivt att förvaltningen tidigare har gjort ett omtag av budgetuppgiften gällande återvinning av plast genom att ta ett helhetsgrepp om plastfrågan. Vi delar uppfattningen att fokus behöver ligga på ökad insamling och materialåtervinning av plast. Vi har tidigare påtalat att utsorteringen av plast och andra fossila material i avfallet måste göras uppströms (tidigare i avfallsflödet, innan det kommer till förbränningsanläggningen). För att skapa incitament för samtliga kommuner i Stockholmsregionen att minska plasten i avfallet och på så sätt minska koldioxidutsläppen borde kommunerna regelbundet redovisa statistik för det avfall som levereras till förbränning. Stockholms stad bör därför verka för att samtliga kommuner i regionen redovisar hur många ton avfall som uppkommit i kommunen samt vilken mängd utsläpp som avfallet innebär. En kommunvis redovisning skulle tydliggöra grundorsaken till utsläppen och vem som har rådighet att påverka dem. Staden behöver också driva för en förändrad beskattning av avfall som skiljer på sorterade och icke-sorterat avfall och därmed premiera en ökad materialåtervinning av plast.

Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vänsterpartiet tackar för tertiärrapporten och konstaterar att förvaltningen arbetar i linje med verksamhetsplanen. De flesta uppdrag är i en process och nämndmålen förväntas bli uppfyllda. Dock finns tre områden som Vänsterpartiet vill lyfta särskilt:

Andel sålda förnybara drivmedel i länet per år minskar. En anledning till detta är enligt förvaltningen att inblandningen i fossila bränslen minskat i Stockholms län. Med tanke på att vägtransporterna står för hälften av stadens utsläpp är det allvarligt att de fordon som ännu inte är elektrifierade nu ökar sina fossila utsläpp.

Andel vattenförekomster som följer miljö kvalitetsnormerna för ekologisk och kemisk status bedöms inte uppnås. Staden har ett ambitiöst arbete för att ta fram lokala åtgärdsprogram för flera vattenförekomster men samtliga program saknar finansiering. Det tillskott på 5 mkr som kommunfullmäktige tillskjutit för vattenförbättrande åtgärder planeras gå till fler utredningar istället för direkta åtgärder.

Riktad bostadstillsyn i utsatta områden prioriteras inte. Sedan coronapandemin finns en naturlig eftersläpning i bostadstillsynen. Förvaltningen konstaterar att man arbetar enligt plan men då nya ärenden kommer in bedöms inte målet

för 2022 kunna uppnås. Detta ser vi i Vänsterpartiet allvarligt på. Människor som redan lever utsatt riskerar sin hälsa på grund av oseriösa hyresvärdar som inte prioriterar att upprätthålla en adekvat boendestandard. Vänsterpartiet har flera gånger tidigare upprepat behovet av att ta igen tillsynsskulden och prioritera den riktade bostadstillsynen.

§ 8

Yttrande över revisionskontorets årsrapport 2021 för miljö- och hälsoskyddsämnden Rapport från stadsrevisionen dnr RVK 2022/10

Dnr 2022-8318

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar att godkänna tjänsteutlåtandet som yttrande över revisionskontorets årsrapport för miljö- och hälsoskyddsämnden år 2021.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 9

Remiss av Medborgarförslag skyltar för upplysning Remiss från Kommunstyrelsen, dnr KS 2022/590

Dnr 2022-10758

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsämnden tillstyrker Skarpnäcks stadsdelsnämnds hemställan till kommunfullmäktige att de allmänna lokala ordningsföreskrifterna ändras så att

förorening efter hund ska plockas upp på offentlig plats även i ytterstaden.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 15 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 10**Riktlinjer för anläggande av laddplatser,
kunskapsunderlag****Information om hur parkeringsplatser på kvartersmark
ägd av Stockholms stad kan förses med
laddinfrastruktur**

Dnr 2021-2707

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner föreslagna riktlinjer/kunskapsunderlag för anläggande av laddplatser.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att översända beslutet till stadsledningskontoret och alla berörda förvaltningar och bolag inom kommunkoncernen.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att erbjuda råd och stöd till nämnder och bolag vid genomförande, uppföljning och revidering av riktlinjerna.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L) och Gunnar Caperius (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Elektrifieringen av fordonsflottan är central för att nå målsättningen om en utsläppsfri trafik i innerstaden 2030. Vi välkomnar därför förvaltningens kunskapsunderlag. Utbyggandet av laddplatser berör hela staden och många intressenter ser fördelar med elektrifieringen. Majoriteten vill understryka att det är viktigt att inte utesluta alternativa finansieringsmodeller för laddplatser även om dessa inte utretts i rapporten. Mot bakgrund av de synpunkter som inkommit från remissinstanserna om den snabba teknikutvecklingen samt att investeringskostnaderna såsom de kalkylerats i dagsläget riskerar ge konsekvenser för verksamheternas ordinarie uppdrag och arbete, ser vi fram emot genomlysning av målen för laddplatser som ska göras 2026.

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet tackar för kunskapsunderlaget. Det bidrar till en samsyn om tekniska lösningar och till en tydligare ansvarsfördelning mellan stadens förvaltningar och bolag respektive andra aktörer. Det är också viktigt att man belyser olika hinder och utmaningar för utbyggnaden – det är en förutsättning för att kunna övervinna dem.

Att majoriteten av nysålda bilar är laddbara är en tydlig signal till stadens politiker: stockholmarna vill ställa om. Därför måste politiken svara till denna efterfrågan och se till att de berörda förvaltningarna och bolagen kommer i gång med laddplatsutbyggnaden. Då ska förutsättningarna från politiken bli tydliga och aktiviteterna som krävs från organisationen behöver ha tillräckliga resurser. Själva investeringarna i laddinfrastrukturen kommer att bli lönsamma i och med det går att ta betalt från användarna.

Det hade varit bra att landa på tydligare riktlinjer för finansiering av utbyggnaden av laddplatser i stället för endast att ta fram olika alternativ. Det borde vara självklart att fastighetsägaren är huvudansvarig för utbyggnaden. Inom

kommunkoncernen är det även fördelaktigt att anlita Stockholm Parkering som har både kompetens och fungerande affärsmodeller för utbyggnaden. Däremot vill vi vara tydliga med att vi inte ser reklamfinansiering som ett seriöst alternativ för utbyggnaden. Även alternativen där privata laddoperatörer sätter upp laddplatser eller delade inköp mellan fastighetsägaren och innehavarna är inte heller att föredra. De ökar bara komplexiteten i en redan komplex situation. Gällande betallösningen är integrering med trafikkontorets befintliga Betala P att föredra.

I det klimatnödläge som vi befinner oss i är det viktigaste att komma från ord till handling, från utredningar till utbyggnad.

Ersättaryttrande

Ulrika Hoff (KD) instämmer i särskilt uttalande från ordföranden Katarina Luhr (MP), Torbjörn Erbe m.fl. (M), Patrik Silverudd (L) och Gunnar Caperius (C).

§ 11

EU-projektet MEISTER: slutredovisning av resultat och slutsatser

Dnr 2019-7633

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens redovisning.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 11 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Forsknings och innovationsprojektet MEISTER rapporterar många intressanta aspekter gällande omställningen till en elektrifierad fordonsflotta.

Framför allt att det är oerhört dyrt och dålig ekonomi att inte ställa om snabbt.

Alternativkostnaden för att inte ha tillräcklig laddinfrastruktur och eldrivna fordon beräknas till 16 miljarder för varje år den försenas, vilket är dubbelt så mycket pengar som den förväntade installationskostnaden. Tidsaspekten är viktig - det är bättre för miljön, klimatet och stockholmarnas ekonomi att ställa om snabbt än att vänta på optimala lösningar.

Studierna som redovisas gällande effektstyrning av laddare där bilar kan laddas på natten när det finns mest tillgänglig el i näten visar behovet av samordning. Som det ser ut nu så ägs laddare på samma gator av olika företag och vi ser att staden måste ta täten och leda den nödvändiga samordningen. Tekniken finns och kan skalas upp och staden har en skyldighet att se till att elen används på ett effektivt sätt, så att effekten räcker till alla medborgare och att omställningen skyndas på.

Det är uppenbart att marknaden inte själv kan lösa problemen snabbt nog och framför allt inte säkerställa att laddinfrastrukturen sprids till alla områden, inklusive Stockholms ytterområden.

Det redovisas positiva erfarenheter från omställning till eldrivna fordon i hemtjänsten. Personalen är positiv, kostnaderna för inköp, drift och underhåll har inte ökat samtidigt som man sparar tid på att slippa åka och tanka. De här kunskaperna får inte stanna i en enskild studie utan måste tas vidare. Verksamhet efter verksamhet behöver ställa om och staden måste visa vägen och ligga på för att detta ska hända. Det måste ställas krav och spridas kunskap i alla såväl egna som upphandlade verksamheter.

§ 12

Koordinering av EU-projektet MoBal Zities

Dnr 2022-10080

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner att miljöförvaltningen koordinerar projektet MoBal Zities om projektet erhåller sökt finansiering.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att underteckna EU-kontraktet samt eventuellt konsortialavtal med övriga deltagare i projektet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 13

Deltagande i EU-projektet MOBI

Dnr 2022-10081

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner att miljöförvaltningen medverkar i projektet MOBI om projektet beviljas.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att underteckna EU-kontraktet samt eventuellt konsortialavtal med övriga deltagare i projektet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 14

Fleetmanagement-funktionen år 2021

Kända effekter av fleetmanagement-funktionens arbete

Dnr 2022-10743

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden godkänner förvaltningens rapportering.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 15

Elbilsladdning i Stockholm 2021

Dnr 2021-11123

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskydds nämnden godkänner rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet tackar för den intressanta rapporten med ställer sig frågande till varför en handlingsplan har omvandlats till en kunskapssammanställning i stället. Det är väldigt olyckligt i ett läge där försäljningen av laddbara fordon och därmed efterfrågan av laddplatser ökar så kraftigt som nu. Vi välkomnar de nya kunskaperna och förstår att man inte kan forcera fram lösningar utan behövt kunskapsunderlag, men nu behöver staden komma igång med utbyggnaden. Vi ser gärna en fortsatt kunskapsutbyggnad, men det behöver ha en direkt koppling till den pågående utbyggnaden så att kunskapsunderlaget som miljöförvaltningen levererar kommer direkt i användning hos de förvaltningar och bolag som ansvarar för utbyggnaden i praktiken.

Ansvar för situationen där man inte ens lyckas att ta fram någon handlingsplan ligger tungt på den grönbåa majoritetens axlar. För att agera på ett effektivt sätt behöver stadens förvaltningar tydliga styrsignaler från politikerna, men majoriteten har inte har kunnat leverera dem.

Rapporten konstaterar tydligt att det nuvarande upplägget där privata laddoperatörer ansvarar för utbyggnaden av laddplatser på gatumark inte fungerar. I stället för att omvärdera den icke-fungerande modellen envisas majoriteten på samma gamla spår som inte uppfyller målen. Majoritetens passivitet har lett till en ojämn fördelning av laddplatser i staden där det är betydligt lättare att hitta en laddpunkt i innerstan än utanför tullarna. Detta trots att det största behovet finns nära bostaden och trots att majoriteten av stockholmarna faktiskt bor utanför innerstaden Det är väldigt beklagligt.

§ 16

Program för Vinsta-Johannelund

Remiss från stadsbyggnadsnämnden, S-Dp 2019-12309

Dnr 2019-18759

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lämna följande synpunkter på planförslaget:

- a) Provtagning av mark, grundvatten och byggnader behöver göras i ett tidigt skede och att dialog om detta bör föras med miljöförvaltningen.
- b) Den föreslagna dagvatten- och skyfallshanteringen behöver utredas vidare och tydliggöras.
- c) De åtgärder som föreslås inom programområdet i Råcksta träsks lokala åtgärdsprogram behöver planeras inom området.
- d) Den föreslagna strukturen vid skolan och Skattegårdsvägen bör ses över för att minska intrång i värdefull natur.
- e) Påverkan på rödlistade fåglar behöver studeras vidare och tydliggöras.
- f) En kartläggning av programområdets framtida bullerkällor behöver göras.
- g) Det planerade landmärket behöver utformas och fyllas med funktioner som lämpar sig i det bullerutsatta läget.
- h) Förbifart Stockholms påverkan på luftkvaliteten och därmed på områdets struktur bör utredas.
- i) Programområdets potential för mobilitetsåtgärder bör lyftas i programhandlingarna.
- j) Förskolegårdarnas storlek i kvartersstrukturen bör utredas vidare.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 9 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 17

Tillsynen av flygverksamhet 2021

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2022-10575

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner Rapport om tillsynen av flygverksamhet år 2021.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till Swedavia Bromma flygplats och Södersjukhusets helikopterflygplats.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 10 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vänsterpartiet välkomnar tillsynsrapporten och ser att det finns vissa problem med uppföljning av åtgärder och vem som ansvarar för dessa, främst buller och PFAS.

Den omständighet som pandemins påverkan haft på flygrörelser, har haft en positiv påverkan på miljön i staden. Villkoren efterlevs i överenskommelsen om verksamhetsbuller.

BRA övergått till plan i Brommas flygtrafik som är av en annan typ än en från förvaltningens förväntade utifrån dialogen som förts. Hur dessa plan som omnämns i rapporten, påverkar bullerutbredningen är svårbedömt vilket också gör att miljöpåverkan blir svår att uttala sig om.

Bullerhämmande åtgärder från Swedavias sida har uteblivit i en del fall där kostanden ansågs överskrida den förväntade nyttan och Länsstyrelsen gick in och avbläste åtgärden. Beräkningarna av markbuller görs av Swedavia. Placeringen av flygplatsen och planeringen av omkringliggande verksamhet försvåras på grund av markbullret. Den pågående utredningen av Bromma flygplatsstatus som riksintresse framtagen av Trafikverket är under revidering och staden inklusive miljöförvaltningen deltar i detta.

Det faktum att flygplatsens verksamhet och egenkontroll samt Länsstyrelsens förvaltningsområde sammanfaller med stadens

verksamhet och de kraftigt och stadigt minskade flygresorna, ger en bild av en flygplatsdrift med mycket motstånd i dagsläget.

De markföreningar som väntar när flygplatsen läggs ned bör läggas in i planeringen för åtgärder när staden behöver ta marken i anspråk för planerade bostadsområden och parker.

§ 18

Tillsynen av hamn och sjöfart 2021

Redovisning av miljöförvaltningens tillsynsrapport

Dnr 2022-10874

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapport om tillsynen av hamn och sjöfart år 2021.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till styrelsen för Stockholms Hamn AB.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 19

Tillsynen av fordonstvättar, depåer och drivmedelsanläggningar år 2021

Redovisning av miljöförvaltningens rapport

Dnr 2022-10700

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner Rapport om tillsynen av fordonstvättar, depåer och drivmedelsanläggningar år 2021.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som miljöförvaltningen har i sitt tillsynsregister, till Svenska Petroleum och Biodrivmedels Institutet samt Stockholm Vatten och Avfall AB.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 5 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 20**Vägledning för länshållningsvatten**

Dnr 2022-2250

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner vägledningen ”Hantering av länshållningsvatten, med avledning till yt- eller grundvatten”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge förvaltningschefen i uppdrag att vid behov besluta om justeringar i vägledningen om detta föranleds av ny kunskap eller ändrad lagstiftning.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 11 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 21

Tillsynen av energianläggningar 2021

Dnr 2022-10865

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner rapporten ”Tillsynen av energianläggningar 2021”.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporten till de verksamhetsutövare i branschen som omnämns i rapporten.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 22

Prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering. Redovisning av budgetuppdrag

Dnr 2022-10737

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner redovisningen av budgetuppdraget att ta fram en prioriteringslista över förorenade områden som inte är föremål för exploatering, men som är i behov av sanering samt utreda externa finansieringskällor.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens och exploateringsnamndens gemensamma tjänsteutlåtande.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stad har enligt länsstyrelsen 48 förorenade områden med den högsta riskklassen som innebär störst risk för människors hälsa och miljö. Dessa platser måste saneras. Idag saneras förorenade områden oftast i samband med exploatering och därför är stadsbyggandet ett viktigt redskap för ett giftfritt Stockholm. För att få en giftfri stad måste sanering ske även av områden där det inte ska byggas.

Förvaltningen skriver i 2021 års rapport för tillsyn av förorenade områden att arbetet i huvudsak är händelsestyrt och att det är ett högt tryck på inkommande handlingar för både pågående och nya ärenden. Utöver det finns en ärendeskuld från tidigare år, som förvärrats på grund av hög personalomsättning. Detta visar att det krävs resursförstärkning inom området för att endast klara av att arbeta ikapp ärendeskulden och hantera det händelsestyrda ärendeflödet.

Det gläder oss att förvaltningen nu påbörjat ett mer proaktivt arbete. Vi välkomnar genomgången av länsstyrelsens identifierade förorenade områden och prioriteringslistan för områden som behöver undersökas och eventuellt åtgärdas.

För att förvaltningen ska klara av att hantera ordinarie händelsestyrda ärendeflöde och dessutom kunna arbeta mer proaktivt behövs en rejäl resursförstärkning. Med dagens politik kommer områden som inte är föremål för exploatering annars förbli giftiga. Det är bra att en prioriteringslista tagits fram, nu behövs en tidplan och finansieringsplan för saneringen.

En stor del av stadens giftigaste områden består av båtuppläggningsplaster (30 av 48 stycken) där folk ofta vistas,

både barn och vuxna. Prioriteringslistan i föreliggande ärende omfattar 40 platser i riskklass 1, varav 28 är båtuppläggningsplatser. Stadens arbete för att minska användningen av giftiga båtbottnfärger är alltså avgörande för vår miljö. Under förra mandatperioden inleddes ett viktigt arbete med tillsyn av båtklubbar med inriktning på minskad användning av skadliga båtbottnfärger. Majoriteten har dock tagit bort finansieringen för detta arbete. Det är viktigt att arbetet fortsätter och att nämnden är pådrivande för att fasa ut skadliga båtbottnfärger, något som också måste ske på nationell nivå och i samverkan med branschen.

Förvaltningen har sedan år 2016 drivit ett projekt där metallhalterna på båtskroven mättes, men projektet avvecklades tyvärr år 2020. Under projektet framkom att mätningarna utgjorde ett mycket bra stöd för båtklubbarna, både för att bibehålla engagemang hos sina medlemmar och för att kunna prioritera vilka båtskrov som behövde saneras först. Det är bra att förvaltningen ska utöka arbetet med tillsyn, men det räcker inte. Under programperioden behövs också ett förebyggande arbete med båtklubbarna utifrån lärdomarna från projektet som vi beklagar avslutades.

§ 23

Utbytesplan för energiineffektiv belysning

Dnr 2022-10834

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner Utbytesplan för energiineffektiv belysning.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överlämna rapporterna till styrelsen för Stockholms stadshus AB, fastighetsnämnden, Micasa och SISAB.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 13 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Förvaltningens förslag till beslut till belysningsplan har kastat ljus över den stora variationen i kvalitet för existerande belysning som råder.

Stora skillnader som fastighetskontoret uppskattar till 75% utgörs av föråldrad belysning. Det betyder att armaturer från 1980-talet har överlevt sin verkanstid långt över sin tekniska livslängd som bedöms vara ca 10 år, och ljuskällor tagits ur produktion.

När nu en inventering och gemensam plan för staden ska tas utifrån en ny befintlig status kan de armaturer som innehåller kvicksilver slutligen fasas ut. Ekodesigndirektivet som antogs i februari 2022 tog bort undantag för ljuskällor innehållande kvicksilver. Det gör att planen inte prioriterar främst energibesparingen utan utfasningen av flera ljuskällor som har slutat eller kommer sluta tillverkas.

De kostnader detta kommer medföra motiveras av att ett storskaligt byte till mer energieffektiv belysning leder till lägre energianvändning. Nya armaturer betalar tillbaka i form av lägre driftskostnader.

Vänsterpartiet vill att förvaltningarna tar med tidigt i planerna, som vi tycker verkar i rätt riktning, att en tjänst som ljusdesigner tillsätts. Liksom det finns en stadsarkitekt och en stadsträdgårdsmästare, behöver en ljusdesigner för att komma tillrätta med miljömässiga ljusföroreningar i utomhusmiljöer. Det finns strakt stöd i forskning för att pollinerande insekter och alla insekter har svårt att navigera i stadens ljussättning. Insektsdöden är ett mätbart faktum och traditionella urbana belysningsmiljöer bidrar till att minska deras fortplantning och pollinering. Vi har idag sedan mätningarna av insektspopulation tog sin början förlorat 25% av alla insekter. Staden kan bidra med bättre förutsättningar och bromsa massdöden med att se till att insekter i stadsmiljö hittar mat och hittar hem. Förslag finns från forskningen om nationella planer för ljusanpassning för att stoppa massdöden av insekter. Med en hög miljöprofil i stadens alla verksamheter kommer stort ansvar för såväl trädmiljöer som nattbelysning för det ekosystem som staden också utgör. Att ta med en plan

för ljusföroreningar i budgeten skulle ge långtgående positiva effekter.

§ 24

Kostråd avseende egenfångad fisk i Stockholms vattenförekomster

Dnr 2022-10772

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anta följande kostråd för egenfångad fisk i vattenförekomster inom Stockholms stad:
  - a) För Magelungen:

Allmänheten avråds från att äta egenfångad fisk.
  - b) För Brunnsviken, Ulvsundasjön, Riddarfjärden, Årstaviken, Görväln, Drevviken, Flaten, Trekanten och Sicklasjön:

Allmänheten rekommenderas att inte äta egenfångad fisk oftare än 2-3 tillfällen per år.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att skicka beslutet för kännedom till berörda stadsdelsnämnder, idrottsnämnden, länsstyrelsen samt till berörda grannkommuner.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 18 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 25**Lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken**

Dnr 2022-7264

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken, Fakta och åtgärdsbehov i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1 och Lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken, Genomförandeplan Stockholm stad i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 2, antas.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att utredning, uppföljning och utvärdering av Lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken ska ske i enlighet med vad som anges i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningen, Stockholm Vatten AB, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen, Södermalms stadsdelsförvaltning, Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande från den 29 april 2022.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stad har ett viktigt ansvar för vattenkvaliteten på sjöarna, vattendragen och kustvattnet. Förra mandatperioden tog den rödgrönrosa majoriteten fram en handlingsplan för god vattenstatus. Enligt handlingsplanen ska lokala åtgärdsprogram tas fram för alla stadens vattenförekomster. Det gläder oss att de lokala åtgärdsprogrammen nu kommer upp för beslut.

De lokala åtgärdsprogrammen är viktiga dokument som redovisar platsspecifika åtgärdsförslag för en specifik vattenförekomst. Syftet är att belysa aktuell status på vattnet, lokala påverkanskällor, vilket förbättringsbehov som finns samt vilka möjliga åtgärder som behöver genomföras om god status ska kunna nås.

Vattenmyndigheten tar fram åtgärdsprogram med generella åtgärder inom ett vattendistrikt medan de lokala åtgärdsprogrammen förtydligar vad som behöver göras inom respektive avrinningsområde. De lokala åtgärdsprogrammen är inte rättsligt bindande, utan är tänkta att användas som ett stöd i kommunernas planering, för att visa vilken miljö kvalitet som behöver uppnås och vilka åtgärder som krävs.

Målet för stadens vattenarbete, enligt stadens handlingsplan, är att Stockholms sjöar, kustvatten och vattendrag ska uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten, vilket i de flesta fall innebär god ekologisk och kemisk status till år 2021 eller senast till år 2027. För att nå målet senast till år 2027 måste många åtgärder göras och de måste vidtas skyndsamt. Även om de lokala åtgärdsprogrammen inte är rättsligt bindande så måste deras föreslagna åtgärder bli verklighet för att staden ska kunna nå sitt mål.

När nämnden nu ska fatta beslut om lokalt åtgärdsprogram för Årstaviken uppgår de föreslagna åtgärderna som är möjliga att kostnadsuppskatta till cirka 21-41 miljoner kronor för Stockholms stad. Utöver det blir den årliga driftkostnaden för de platsspecifika åtgärderna som är möjliga att kostnadsuppskatta ca 2,5 miljoner kronor exklusive avgifter för tillkommande tillsyn. Samtidigt kan vi läsa att kostnadsuppskattningarna är osäkra och i flera fall kan totala kostnader redovisas först när detaljprojekteringarna har utförts. Utöver detta tillkommer ytterligare 19 lokala åtgärdsprogram för stadens andra vattenförekomster. Finansieringen för åtgärderna i programmen är ännu inte löst. Tillräckliga medel för både investeringar och drift behöver alltså avsättas för genomförande av nödvändiga åtgärder om stadens vattenområden ska klara miljö kvalitetsnormerna för vatten. I tjänsteutlåtandet kan vi även läsa att ”erfarenheter från tidigare åtgärdsarbete för att förbättra vattenstatusen i stadens sjöar visar att det finns behov av en väsentligt utökad finansiering för att nå målet om en god vattenstatus”.

För att stadens totalt 20 lokala åtgärdsprogrammen ska bli mer än långa önskelistor behöver finansieringen lösas. Annars

kommer inte stadens mål nås och vi kommer inte ha god status på våra vatten.

§ 26

Lokalt åtgärdsprogram för Trekanten

Dnr 2022-7262

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Lokalt åtgärdsprogram för Trekanten, Fakta och åtgärdsbehov i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1 och Lokalt åtgärdsprogram för Trekanten, Genomförandeplan Stockholms stad i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 2, antas.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att utredning, uppföljning och utvärdering av Lokalt åtgärdsprogram för Trekanten ska ske i enlighet med vad som anges i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningen, Stockholm Vatten AB, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen och Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande från den 29 april 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stad har ett viktigt ansvar för vattenkvaliteten på sjöarna, vattendragen och kustvattnet. Förra mandatperioden tog den rödgrönrosa majoriteten fram en handlingsplan för god vattenstatus. Enligt handlingsplanen ska lokala åtgärdsprogram tas fram för alla stadens vattenförekomster.

Det gläder oss att de lokala åtgärdsprogrammen nu kommer upp för beslut.

De lokala åtgärdsprogrammen är viktiga dokument som redovisar platsspecifika åtgärdsförslag för en specifik vattenförekomst. Syftet är att belysa aktuell status på vattnet, lokala påverkanskällor, vilket förbättringsbehov som finns samt vilka möjliga åtgärder som behöver genomföras om god status ska kunna nås.

Vattenmyndigheten tar fram åtgärdsprogram med generella åtgärder inom ett vattendistrikt medan de lokala åtgärdsprogrammen förtydligar vad som behöver göras inom respektive avrinningsområde. De lokala åtgärdsprogrammen är inte rättsligt bindande, utan är tänkta att användas som ett stöd i kommunernas planering, för att visa vilken miljö kvalitet som behöver uppnås och vilka åtgärder som krävs.

Målet för stadens vattenarbete, enligt stadens handlingsplan, är att Stockholms sjöar, kustvatten och vattendrag ska uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten, vilket i de flesta fall innebär god ekologisk och kemisk status till år 2021 eller senast till år 2027. För att nå målet senast till år 2027 måste många åtgärder göras och de måste vidtas skyndsamt. Även om de lokala åtgärdsprogrammen inte är rättsligt bindande så måste deras föreslagna åtgärder bli verklighet för att staden ska kunna nå sitt mål.

När nämnden nu ska fatta beslut om lokalt åtgärdsprogram för Trekanten uppgår de föreslagna åtgärderna som är möjliga att kostnadsuppskatta till cirka 7-22 miljoner kronor för Stockholms stad. Utöver det blir den årliga driftkostnaden för de platsspecifika åtgärderna som är möjliga att kostnadsuppskatta ca 50 000-150 000 kronor exklusive avgifter för tillkommande tillsyn. Samtidigt kan vi läsa att kostnadsuppskattningarna är osäkra och i flera fall kan totala kostnader redovisas först när detaljprojekteringarna har utförts. Utöver detta tillkommer ytterligare 19 lokala åtgärdsprogram för stadens andra vattenförekomster. Finansieringen för åtgärderna i programmen är ännu inte löst. Tillräckliga medel för både investeringar och drift behöver alltså avsättas för genomförande av nödvändiga åtgärder om stadens vattenområden ska klara miljö kvalitetsnormerna för vatten. I tjänsteutlåtandet kan vi även läsa att ”erfarenheter från tidigare åtgärdsarbete för att förbättra vattenstatusen i stadens sjöar visar att det finns behov av en väsentligt utökad finansiering för att nå målet om en god vattenstatus”.

För att stadens totalt 20 lokala åtgärdsprogrammen ska bli mer än långa önskelistor behöver finansieringen lösas. Annars kommer inte stadens mål nås och vi kommer inte ha god status på våra vatten.

§ 27

Lokalt åtgärdsprogram för Flaten

Dnr 2019-19281

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Lokalt åtgärdsprogram för Flaten, Fakta och åtgärdsbehov i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1 och Lokalt åtgärdsprogram för Flaten, Genomförandeplan i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 2 antas.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att utredning, uppföljning och utvärdering av Lokalt åtgärdsprogram för Flaten ska ske i enlighet med vad som anges i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningen, Stockholm Vatten AB, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, fastighetskontoret, idrottsförvaltningen och Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande från den 29 april 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) och Deniz Butros m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stad har ett viktigt ansvar för vattenkvaliteten på sjöarna, vattendragen och kustvattnet. Förra mandatperioden tog den rödgrönrosa majoriteten fram en handlingsplan för god vattenstatus. Enligt handlingsplanen ska lokala

åtgärdsprogram tas fram för alla stadens vattenförekomster. Det gläder oss att de lokala åtgärdsprogrammen nu kommer upp för beslut.

De lokala åtgärdsprogrammen är viktiga dokument som redovisar platsspecifika åtgärdsförslag för en specifik vattenförekomst. Syftet är att belysa aktuell status på vattnet, lokala påverkanskällor, vilket förbättringsbehov som finns samt vilka möjliga åtgärder som behöver genomföras om god status ska kunna nås.

Vattenmyndigheten tar fram åtgärdsprogram med generella åtgärder inom ett vattendistrikt medan de lokala åtgärdsprogrammen förtydligar vad som behöver göras inom respektive avrinningsområde. De lokala åtgärdsprogrammen är inte rättsligt bindande, utan är tänkta att användas som ett stöd i kommunernas planering, för att visa vilken miljö kvalitet som behöver uppnås och vilka åtgärder som krävs.

Målet för stadens vattenarbete, enligt stadens handlingsplan, är att Stockholms sjöar, kustvatten och vattendrag ska uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten, vilket i de flesta fall innebär god ekologisk och kemisk status till år 2021 eller senast till år 2027. För att nå målet senast till år 2027 måste många åtgärder göras och de måste vidtas skyndsamt. Även om de lokala åtgärdsprogrammen inte är rättsligt bindande så måste deras föreslagna åtgärder bli verklighet för att staden ska kunna nå sitt mål.

När nämnden nu ska fatta beslut om lokalt åtgärdsprogram för Flaten uppgår de föreslagna åtgärderna som är möjliga att kostnadsuppskatta till cirka 67-90 miljoner kronor för Stockholms stad. Utöver det blir den årliga driftkostnaden för de platsspecifika åtgärderna som är möjliga att kostnadsuppskatta ca 500 000 kronor exklusive avgifter för tillkommande tillsyn. Samtidigt kan vi läsa att kostnadsuppskattningarna är osäkra och i flera fall kan totala kostnader redovisas först när detaljprojekteringarna har utförts. Utöver detta tillkommer ytterligare 19 lokala åtgärdsprogram för stadens andra vattenförekomster. Finansieringen för åtgärderna i programmen är ännu inte löst. Tillräckliga medel för både investeringar och drift behöver alltså avsättas för genomförande av nödvändiga åtgärder om stadens vattenområden ska klara miljö kvalitetsnormerna för vatten. I tjänsteutlåtandet kan vi även läsa att ”erfarenheter från tidigare åtgärdsarbete för att förbättra vattenstatusen i stadens

sjöar visar att det finns behov av en väsentligt utökad finansiering för att nå målet om en god vattenstatus”.

För att stadens totalt 20 lokala åtgärdsprogrammen ska bli mer än långa önskelistor behöver finansieringen lösas. Annars kommer inte stadens mål nås och vi kommer inte ha god status på våra vatten.

§ 28

Stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald för Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck

Dnr 2020-13877

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald för Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande avseende stadsdelsvist åtgärdsförslag för biologisk mångfald för Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 29

Överklagande av Länsstyrelsens i Stockholms län beslut om ändring av avgift för livsmedelskontroll Överklagande till Förvaltningsrätten i Stockholm

Dnr 2021-17264

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att överklaga Länsstyrelsens i Stockholms län beslut av den 13 maj 2022 i

ärende nummer 281-80761-2021 och yrka att Förvaltningsrätten i Stockholm ska upphäva beslutet och fastställa nämndens avgiftsbeslut (beslut nr 2021-8599) av den 10 november 2021.

- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att åberopa miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som grund för nämndens talan.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningschefen att företräda nämnden i ärendet.
- 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 16 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 30

Föreläggande om försiktighetsmått för krossverksamhet i Skrubba 1:1

Anmälan av krossverksamhet

Dnr 2022-772

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att förelägga Skanska Industrial Solutions AB, org.nr. 556793-1638 att iaktta följande försiktighetsmått i sin krossverksamhet på fastigheten Skrubba 1:1:
  - a) Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Skanska angett eller åtagit sig i ärendet, om inte annat framgår av punkterna nedan.

- b) Utlastning, krossning, sortering och skutknackning får endast bedrivas helgfria vardagar kl. 06-18. Mottagning och inlastning får ske alla dagar dygnet runt.
- c) Verksamheten ska ordnas så att ljudnivåerna från verksamheten inte överskrider Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15) under etableringsfasen och Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller (rapport 6538, april 2015) under driftsfasen.

Riktvärdena ska kontrolleras genom årliga närfältsmätningar och beräkningar i fastställda punkter, som specificeras i kontrollprogrammet, under etablering samt under driftsfas, samt vid väsentliga förändringar av verksamheten eller när tillsynsmyndigheten påkallat det.

Överskridande av riktvärdena innebär skyldighet för verksamheten att snarast vidta åtgärder så att riktvärdena innehålls. Om det uppstår behov av att utföra etableringsarbeten som även med rimliga skyddsåtgärder antas medföra överskridande av bullerriktvärden helgfri måndag – fredag kl. 06:00-18:00 måste samråd ske med tillsynsmyndigheten senast 10 dagar innan. Om arbeten behöver utföras som överskrider riktvärden för buller övriga tider krävs särskilda skäl samt godkännande från tillsynsmyndigheten.

- d) Bullrande moment under etableringsfasen (tippning/inlastning av bergmassor) får inte ske nattetid kl. 22:00-07:00 under häckningsperioden 1 april – 15 juli.
- e) Uppföljande kontroller av buller vid närliggande bostäder och verksamheterna söder om området ska i samråd med tillsynsmyndigheten utföras vid etableringsskede och driftskede för att bedöma om ljudets karaktär kan bedömas som särskilt störande.
- f) Avgående stoft och damm ska begränsas genom vattenbegjutning. Transportband ska i möjligaste mån vara täckta.
- g) För utsläpp av vatten från reningsanläggning och för uppmätta halter i grundvattnet ska följande riktvärden

gälla. Riktvärdena kan vid behov justeras av tillsynsmyndigheten

Parameter	Halt
Susp (SS) mg/l	100
Fosfor (tot P) µg/l	150
Kväve (tot N) mg/l	7
Oljeindex mg/l	1
pH	6,5-9
Konduktivitet mS/m	500
Koppar (Cu) µg/l	30
Zink (Zn) µg/l	100
Nickel (Ni) µg/l	10
Kadmium (Cd) µg/l	0,1
Krom (Cr) µg/l	10
Bly (Pb) µg/l	10
Arsenik (As) µg/l	10
Kviksilver (Hg) µg/l	0,1
Benso(a)pyren (BaP) µg/l	0,08
PFAS 11 µg/l	0,09
PCB 7 µg/l	0,014

- h) Installation av grundvattenrör ska utföras i anslutning till verksamheten på platser som bestäms i samråd med tillsynsmyndigheten. Grundvattenprovtagning ska utföras innan verksamheten påbörjas vid minst två tillfällen med minst två veckors mellanrum. Ämnen som ska provtas redovisas i försiktighetsmått 7.
- i) Efter att verksamheten (etableringsskedet) påbörjas ska kontrollmätning av grundvattnet initialt ske varannan vecka och resultaten rapporteras in till tillsynsmyndigheten vid varje provtagningstillfälle. Provtagning varannan vecka ska fortsätta tills tillsynsmyndigheten bedömer att provtagning får ske mer sällan.
- j) Berg med totalhalt svavel över 10 000 mg/kg TS får inte hanteras i verksamheten. Berg med totalhalt svavel 1 000 – 10 000 mg/kg TS ska genomgå ytterligare kontroll innan mottagning. Ytterligare kontroller ska avse materialets syrebildande förmåga (ABA-test) och neutraliseringspotentialförhållandet (NPR). Bergmaterial som uppvisar ett NPR-värde >3 får tas emot vid anläggningen medan NPR-värde mellan 1-3 och där syrapotentialen är oklar behöver genomgå ett NAG-test (Net Acid Gain). Berg med NPR-

värde <1 får ej tas emot vid anläggningen. Berg med ett NAGpH-värde < 4,5 får inte tas emot vid anläggningen.

- k) Behållare för kemikalier inklusive cisterner ska vara dubbelmantlade eller vallas in. Öppna invallningar ska förses med nederbördsskydd. Cisterner ska vara försedda med påkörningsskydd. Spillskydd på tankplats ska anordnas i erforderlig omfattning. Saneringsutrustning ska finnas tillgänglig.
  - l) Ett kontrollprogram för verksamheten ska inges till tillsynsmyndigheten så snart som möjligt och senast en månad efter att etablering av verksamheten påbörjats. I kontrollprogrammet ska även framgå rutiner för klagomålshantering främst vad gäller buller och damning
  - m) Efterbehandling av verksamhetsområdet ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och följa efterbehandlingsplanen. Efterbehandlingsplanen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år innan verksamheten planeras att avslutas.
- 2 Miljö och hälsoskyddsnämnden beslutar att beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas.
  - 3 Miljö och hälsoskyddsnämnden beslutar att beslutet ska kungöras samt skickas till kända sakägare enligt adresslista, i tjänsteutlåtandets bilaga 2.
  - 4 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 23 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 31

Upphandling av ramavtal för ansvarsutredningar gällande förorenad mark

Dnr 2022-9153

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge förvaltningschefen i uppdrag att genomföra upphandling avseende ramavtal i enlighet med tjänsteutlåtandet.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ge förvaltningschefen i uppdrag att träffa avtal med de utsedda leverantörerna.
- 3 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 25 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Katarina Luhr (MP) finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 32

Förvaltningschefens information

Ordföranden Katarina Luhr och förvaltningschef Anna Hadenius uppmärksammar Gustaf Landahl som går i pension. Gustaf arbetar som avdelningschef för plan- och miljöavdelningen på miljöförvaltningen.

Vid protokollet

Kerstin Thörner